

'SLEKERIŲ' TARPE 'LAISVĖS' SKAITYTOJŲ IR RĖMĖJŲ NEPRIVALO BŪTI. VISI DRAUGAI TURI RINKTI PRENUMERATAS. JEI NEGALIMA GAUTI METINIO SKAITYTOJO, TAI NORS PUSMEČIUI BEI 3 MĖNESIAMS UŽRAŠYKIT 'LAISVĖ'.

KRISLAI

Mūsų Draugai.
Kas Jiem Rūpi.
Drg. Karsonas.

Rašo VILNIETIS

Naujoji Anglijoje mūsų draugai labai rūpinasi savo spauda. Sutikus juos pirma klausimą gauni: "Kaip 'Laisvė', 'Vilnis' ir 'Darb. Balsas'?"

Užėjau pas d. Karsoną. Be kojų žmogus. Skaumas suspaudė širdį! Atsimenu, kelis metus atgal buvo sveikas, tvirtas.

O ir jis nei žodžiu nepasiskundė delei savo likimo. Bet klausinėja: "Kaipgi mūsų spaudai einasi? Ar daug pakenkia priešų puolimas iš visu pusių?"

Kalbi su juo ir darosi smagu. Darbininkų judėjimu jis labiau rūpinasi, negu savim, nežiūrint jo skaudaus likimo.

Massachusetts valstijos audinyčiose siaučia nedarbas. Tas labai kenkia A.L. D.L.D. ir "Laisvės" vajui. O vis tik kur draugai veikia, tai ir naujų ir ALDLD. narių ir "Laisvės" skaitytojų gauna. Neperdėsiu pasakęs, kad veik visur Mass. valstijoje yra draugai labai nerangūs. Jei visi dirbtų, būtų kur kas geresni pasiekimai. Jau bent darbiečiai turėtų dirbti išsijuose.

Pittsfielde (Mass.) yra visai mažai lietuvių. O A.L. D.L.D. kuopa turi 16 narių. Darbuojasi ten d. M. Sellers su žmona ir giminaitė ir d. Jakėnas su žmona. Jie dirba nežiūrint sunkių aplinkybių; ir užtikrino mane, kad ateityje daugiau nuveiks. Taip ir reikia. Nusiminimas daug kenkia mūsų judėjimui. Šalin su juo!

Vienas amsterdamiets ginčijosi su manim delei 1000 naujų "Laisvės" skaitytojų. Jis sako, gausime daugiau: Man patiktų, kad jis laimėtų. Ir jei nors trečdalis veiklių mūsų draugų gerai pasidarbuotų, jis (amsterdamiets) laimėtų.

FILIPINAS UŽMUSĖ CHINIEŲ PIRKLĮ

Delei to buvo kilę riaušės.

Manila. — Baisios rasiinės riaušės kilo čia pasekme mirties chiniečio pirklio Cheng Sui, kurį užmušė filipinas barnyje delei pirklybinių dalykų. Penki filipinai sužeista mušiuose, kurie įvyko pasekme šios žmogžudystės. Tik policijos rezervai pajėgė numalšinti riaušinius. Chiniečių krautuvės buvo apmėtytos akmenimis.

7,000 METŲ KALĖJIMO SUTEIKTA "BŪTLĖGIAMS"

177,000 "saušo" įstatymo laužytojų areštuota nuo 1921. Piniginės baumsės siekia \$18,000,000.

Washington. — Kalėjimo baumsės už laužymą blaivybės įstatymo laike pereitų trijų metų sudaro net 7,000 metų, sudėjus juos į krivą, sulg blaivybės komisio-nieriaus Haynes paskelbimo. Šiuo laikotarpiu 177,000

Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis.
Išsina Kasdien Apart
Nedėdlienių.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY

No. 253 TELEPHONE STAGG 3878 Brooklyn, N. Y., Seređa, 22 d. Spalių (October), 1924 Pavienio Numerio Kaina 4c. Metai XIV, Dienraščio VI

VOKIETIJOS SEIMAS PALEISTAS; NAUJI RINKIMAI PASKELBTA

Socialistai Stengsis Atgauti Savo Atstovybės Vietas, Kurias Komunistai Laimėjo Pereiļą Pavasarį

Berlynas. — Panedėlio vakare, 20 spalių, prezidentas Ebertas paleido Vokietijos seimą, reichstagą. Po didelių ir nepasekmingų pastangų sudaryti buržuazini bloką, kuris galėtų galutinai kontroliuoti didžiumą atstovų reichstage, kanceleris Marx kreipė pas prezidentą Ebertą ir gavo jo pritarimą paleisti seimą ir paskelbti rinkimus.

Demokratų atsakymas dalyvauti ministerijoje, kurioj būtų daugiausia nacionalistai, esąs sprendžiamuoju faktorium kanclerio Marxo nuosprendį. Tas, sakoma, privertė jį nutraukti visus pasitarimus. Prie demokratų priešgynimo prisidėjo ypatingai jo paties partijos vieša revoliucija prieš bile kokį bloką, kuris suvarytų opozicijon jų brolius socialistus.

Kaip pereito pavasario rinkimu kampanijoje, taip ir dabar Daweso raportas bus svarbiausiu klausimu. Demokratai ir klerikalai rei-

kalaus tęsti Vokietijos užrubežinę politiką pasitraukiančio kabineto nutiesta linija, — priimti ir pildyti grobikiškąjį tarptautinio kapitalizmo planą, plėsti Vokietijos žmones iki gyvams kaului po karinių kontrubucijų skraiste. Abidvi buržuazinės partijos šiame nusistatyme gauna aktyvę paramą iš socialistų.

Marxo ir Stresemanno ministerija pildys savo pareigas iki naujai išrinktas seimas pastatys jos vieton kitą. Pranašaujama, kad ir nauji rinkimai nesuteiks žymios permainos Vokiečių valdžioj.

Socialistai buvo smarkiausi reikalaujant naujų rinkimų ir rengiasi visais pavniausiais būdais atgauti pavarasj komunistams prarastas savo vietas. Klerikalai ir demokratai taipgi, sakoma, turį progą laimėti daugiau atstovų, o Ludendorfo fašistų partija dar labiau susmukniantį. Esa, jį neturi pinigų smarkiai kampanijai.

SOVIETŲ RUSIJOJ

Kokia rusų nuomonė apie Ameriką.

Sulyg amerikones rašytojos Anise korespondencijos iš Maskvos, Rusijoj pastaruoju laiku žmonės žiūri į Ameriką kaip į vadą ir organizatorių pasaulinio imperializmo, naudojantį militarizmą kaip savo ramstį. Sako, lyčiai kaip laike pokarinės intervencijos prieš Rusiją Britanijos darbininkai suorganizavo judėjimą "rankas šalin nuo Rusijos," tain dabar Rusijos darbininkai daugelvię vietu suorganizavo "rankas šalin nuo Chinijos" protestus, Rusija žiūri į Daweso planą, kairno į Amerikos bankierių kontroliavimą Europos.

SPALIS — "LAISVĖS" MĖNUO

Gauklt "Laisvėi" Skaitytoju.

GERAI PASISEKĖ TURGINĖ PARODA.

Maskva. — Pasauliniai žymi metinė rusų turginė paroda Zemame Novgorode pasibaigė 15 d. rugsėjo. 65 milijonų rublių vertės prekių buvo parduota ir 4000 kontraktų pasirašyta. Rubliaus vertė ten buvo 50 centų amerikoniškais pinigais. Bus tyrinėjama. Kėturi vyrai įkrito jūron. Trys tapo išgelbėti, o vienas nusken-dė.

Streikieriam Suteikta Teisė Turėti Prisaikintus Teisėjus

Augščiausio teismo patvar-kymu žemesni teismai negali uždrausti jos.

Washington. — Federaliai teismai privalo suteikti streikieriams prisaikintus teisėjus, jeigu jie to reikalauja. Ši teisė jiem negali būti uždrausta. Tokį pavarkymą padarė augščiausias teismas dviejose bylose, iš vakarinės Wisconsin valdies, kurią užvedė Sam Michaelson ir kiti, ir iš Kentucky valstijos, Sandefuro užvestos bylos.

Laikė gelžkeliečių streiko 1922 m., Michaelson ir kiti darbininkai, pasamdyti Chicago, St. Paul & Omaha gelžkelių kompanijos buvo areštuoti ir teisiami už pikietavimą ir abelnas kapitalistų priekabas už streika-

vimą. Jie reikalavo, kad būtų teisiami prisaikintais teisėjais, bet jų reikalavimas buvo atmestas. Apeliacijų teismas irgi užtvirtino pirmąjį žemesniojo teismo nuosprendį, draudžiant streikieriams reikalaujamą teisę, kad jų byla nagrinėtų prisaikinti teisėjai. Pagaliaus byla atsidūrė augščiausiame teisme, kur tapo nuosprešta, kad pirmieji teismai negalėtų darė; jų nuosprendžiai bus permaintyti.

Chicago darbininkų organizacijų advokatas Richberg skaito šį augščiausio teismo nuosprendį žymiu laimėjimu darbininkams. Sako, tatau žymiai sumažins galią "indžionkšnams", kuriuos federaliai teismai išdavinėja darbininkų industrinėse kovose.

AUTOMOBILISTŲ NUTEISĖ APLANKYTI ŠLUBUS VAUKUS.

Chicago. — Sužeisti, aplubinti vaikai ir smarkūs automobilistai buvo suvesti akis į akį įsakymu teisėjo Finnegan. Policijos, vežimo 19 tokių smarkuolių tapo nuvežti į šlubų vaikų prieglaudą, kad tuomi suteiktus jiems lekeiją, ką reiskia neatsargus ir greitas važinėjimas. Teisėjas sakė "aš noriu, kad jūs neuitumėt ten ir gerai išžiūrėtumėt. Piniginės baumsės ir kalėjimai nesujudina jūsų širdies. Tegul tad skaudus sužeistųjų likimas atsimuša į jus; gal nors kiek pasigailėsite kitų ateityj."

Francūzų kariuomenė pradėjo kraustytis iš Ruhr srities. Jau išsikraustė iš porto Karlsruhe ir Mannheimo, taipgi greit eisiją iš Dortmundo.

EKSPLOZJA ANT KARINIO LAIVO TRENTON

4 vyrai užmušti ir 18 sužeista, kuomet 6 colių kanuolė "šovė atgal".

Norfolk, Va. — Vienas oficerius ir 3 jūreiviai tapo užmušti, taipgi 18 kitų sužeista eksplozijoje, kuri įvyko ant nedidelio karinio laivo Trenton laike manevrų Virginijos pakraštij. Trenton pribuvo į laivyno uostą, o sužeistuosius pasiuntė valdžios ligoninėn, Portsmouthe. Eksplozija įvyko vienoje iš dvyntųjų kanuolių laivo priešakyje. Sulyg gautų iš ten radio pranešimų, nelaimės priežastis buvo iššovimas atgal 6 colių kanuolinio šūvio. Vienok manoma, kad tikroiausiai priežastis buvo kitokia. Bus tyrinėjama. Kėturi vyrai įkrito jūron. Trys tapo išgelbėti, o vienas nusken-dė.

PATERSONO STREIKIERIAI PROTESTUOJA PRIEŠ 'TĖVYNĖ'

Rezoliucija delei mūsų rezoliucijos.

Kadangi mes, Patersono šilko streikieriai, siuntėm rezoliucijas kas link mūsų streiko į "Tėvynę", S. L. A. organą, del patalpinimo arba sugražinimo, neduodami jai teisės sudarkius patalpinti, ir

Kadangi "Tėvynė" iš trečiosios jai pasiūstos rezoliucijos, tilpusios 3 d. spalių, 1924 m., susidedančios iš apie 100 žodžių vieną paragrafą išmetė, o kitą sudarkė, padėdama ne tuos žodžius, kuriuos mes parašėme ir taip sudarkius driso padėti streiko komisijos vardus;

Todel mes, Patersono šilko streikieriai, savo susirinkime, laikytam 15 d. spalių, 1924 m., protestuojame prieš tokį S. L. A. organo elgimosi ir taipgi mes sakome "Tėvynės" redakcijai, kad jos pridėta pastaba prieš sudarkytos rezoliucijos taipgi yra ne mūsų, streikierių, simpatijai.

"Tėvynės" redakcija sako: "Lietuvių laikraščiams ir telieka vienatinis šaltinis žinioms apie streiką imti—anglų spauda. Jei anglų spauda skelbė klaidingas žinias, tai lietuvių laikraščius negalima už tai kaltinti." Mes norime pasakyti, kad nei vienas lietuvių laikraštis negali nusiplauti rankas su nekaltybės vandeniu, patalpinęs pragaistingą ir melagingą apie streiką žinią, sakydamas, kad tą žinią jis ėmė iš anglų spaudos, nes kiekvienas streikieriams simpatizuojantis žmogus be vargo gali įspėti, katra žinia pragaistinga streikui ir katra ne. Tokios žinios, kaip kad nutarimas pikietavima "atšaukti", kurią skelbė "Vienybė" No. 109, nutarimas streiką atšaukti, gali būti skelbtas tik tuomet, kada tokia žinia yra paskelbta per uniją. Daug mums pridarė blėdies tos melagin-gos žinios apie mūsų streiką. Privaziavo žmonių iš kitų miestų ir vieni skebauja, o kiti keikla melagingas žinias, kuriomis jie buvo suvilti.

Toliaus "Tėvynė" sako,

MOTERS ŠIRDIS NEPLAKA, BET KONAS GYVAS

Lille, Francija. — Čia įvyko nepaprastas dalykas. Vienas daktaras rengėsi daryti operaciją turtingajai drabužių fabrikanto motere pagimdė ketveriukus, dvi mergaites ir du berniukus, kuriems kūmai buvo Belgijos karalius, Anglijos karalius ir Rusijos cesorienė. Tuomet Poincare dar buvo Francijos prezidentu.

kad visu streiko laiku mes teikėmės jai tik šitą pranešimą prisiusiti. Taip, ir šitą pirmą pranešimą sudarkė, permainė reikšmę mūsų pareiškimo, ir bara mus už darymą teisingų išvadų ir todel, jeigu ir šitą mūsų pareiškimą nenorėtų talpinti taip, kaip jis parašytas, tai malonėtų mums jį sugražinti.

Patersono Lietuvių šilko streikierių komisija
J. J. Dulksis
M. Svedas
I. V. Kulkaitis.

LIETUVOS ŽINIOS

Komunistai veikia.

Kaunas. — Komunistai spalių mėn. iš 2 į 3 d. naktį mieste buvo išmėtę savo proklamacijąs. Jos pasirašytos Lietuvos, Latvijos ir Estijos Cent. Kom. partijos komitetu. Proklamacijose kalbama, būk Lietuvos, Latvijos ir Estijos ekonomir-padėtis einanti blogyn ir esanti viena išėjis — susidėti su Tarybų Rusija.

Sugražino radinį.

Zapyškis, Kauno apskr. — Š. m. rugsėjo 22 d. važiuodamas iš Kauno į namus Stangvilieškių vienk. pil. S. Marcinkevičius pametė odinę piniginę, kurioje be vidaus paso ir kitų nemažos vertės dokumentų buvo suviršum 70 litų. Praėjus kelioms dienoms, į Zapyškio valsč. valdybą atvyko Juozas Vizgaitis iš Kluoniškių k. ir atnešė rastą kely S. M. piniginę su visais dokumentais ir pinigais. P. S. Marcinkevičius labai nudžiugo, sužinojęs, kad jo pamesti dokumentai, o ypač pinigai nežuvo. Žmonės plačiai kalbėjo, kad jeigu daugiau būtų tokio sąžinincumo, tai, valstybei nereikėtų laikyti didelių policijos etatų ir teismams būtų mažiau darbo.

Griaustinis.

Gegužynas. — Rugsėjo 27 d. 19 valandą buvo smarkus lietus su perkūnija; griaustinis keletą sykių trenkė, bet niekam žalos nepadarė. Žmonės nebeatmena, kad taip vėlai rudenį kada būtų buvęs toks griaustinis.

bet vienas šeimynos narys pastebėjo mirties ženklų stoką. Jos veidas tebeturėjo gyvyumo spalvą ir visas kūnas buvo šiltas, gyvas. Tapo pašaukti kiti daktarai, bet nei vienas jų negalėjo pasakyti, ar moteris yra gyva, ar mirusi. Šaukiama specialistas iš Paryžiaus iš-tirti šį nepaprastą dalyką.

DIDŽIOJO NEW YORKO ŽINIOS

DIREKTORIŲ ATYDAI.

Serodij, 22 d. spalio, įvyks "Laisvės" Spaudos Bendrovės direktorių susirinkimas. Pradžią 8 val. vakare. Vistam direktorių yra reikalas atsilaikyti.

J. Nalivaika. Sekr. 252-253

Atkreipkite Domę.

Draugai ir draugės darbininkai, jūs jau žinote, kad Romos trusto agentas kun. Petkus patraukė teisman darbininkų dienaštį "Laisvė". Jūs žinote, kad Romos trustas troškė pasmaugti mūsų dienaštį tik todėl, kad jis stoja už darbininkų reikalus, kad veda kovą prieš kapitalistų klasę, kuri išnaudoja darbininkus ir prieš Romos trusto agentus, kurie mulkina darbininkus. Ieškia jiems būti ištikimais kapitalo vergais. Neuzilgo teismas įvyks ir, žinoma, jis greitai neužsisuiks, nes Romos trusto agentai gerai žino, kad teisme nieko vilkinti ir mūsų dienaščių daryti daugiau išlaidų.

Teismui tešiantis, reikalinga ir pinigų. O jų darbininkai laikraščiai pinigų nesukrauna. Todėl mes privalome pribūti pagelbon. Maspetho darbininkų organizacijos pamatė, kad dienaščių "Laisvė" grėšia pavojus, nutarė kuo greičiausiai paduoti pagelbos ranką, kad ji galėtų atsilaikyti prieš Romos trusto agentus. Tam tikslui rengiamas koncertas, kuris įvyks 26 d. spalio, National Hall, Clinton Ave., Maspeth. Pradžią 3 val. po pietų. Programos išpildyme dalyvaus šios jėgos: Lyros Choras, Dainos Choras iš E. N. Y., po vadovystės p. L. Eremino; smuikuos Emilija Jeskevičiūtė; bus jaunu smuikininku ir deklamatoriu, žodžiu, koncertas turės būti labai geras.

Kadangi koncertas rengiamas su šokiais, tai pradžią 3 val., bet programa prasidės 6 val. vakare. Pasibaigus programai, vėl bus šokiai ir kurie nori šokti, galės linksintis. Griežtą reikiavimą muzika. Įžanga gana pigi, tik 50 centų. Visi vietos ir aplinkinių lietuviai privalo atsilaikyti į parengimą. Plikaitis.

Fosterio Prakalbos Pavyko.

Nedėlioje, Arcadia svetainėje, įvyko prakalbos, kurias rengė ADP vietos miesto skyrius. Kadangi prakalbos buvo garsintos gana plačiai ir tarpe visų tautų, tai ir žmonių prisirinko pilna svetainė, daugelis neturėjo vietos kur atsistoti, turėjo palaiduris stovėti. Kalbėtojų buvo čia eilė. Lietuviškai kalbėjo drg. Prūseika. Jis pasakė trumpą, bet gerą prakalbą. Vyrų kalbėtoju buvo drg. Fosteris, kurį publika pasitiko dideliu entuziazmu ir per kelias minutes sveikino, neleidė kalbėti. Žinoma, visų kalbos buvo apie ADP statomus kandidatus ir apie rinkimų vąjį.

Buvo ir pamarginimų, dainavo žydų choras ir skambino Kanklių Orkestra. Reikia pasakyti, kad žydų choras labai didelis ir labai puikiai dainuoja. Jis publiką labai užgaudino. Kanklių Orkestra irgi gerai savo užduotį atliko ir publikai patiko. Garsinta buvo, kad dainuos Aido Choras, bet jį paliko ant pabaigos, o po drg. Fosterio prakalbos buvo vėlu, jau žmonės pradėjo eiti laukan, svetainėje pasidarė sumišimas, neramumas, todėl vieni choristai dar nuėjo ant stiežaus, kiti jau pradėjo eiti per duris ir choras negalėjo dainuoti.

Rinkta aukos, bet kiek su-

rinkta, neteko patirti. Buvo platinama literatūra, užrašinėjamas dienraštis "Daily Worker".

Toks didelis ir entuziastiškas mitingas vargiai kada nors Brooklyne buvo. Išėjus iš svetainės, negalima buvo prisigrūsti prie elevated stoties, reikėjo eiti vieną stotį toliau.

Prakalbos užsitęsė arti dvyliktos valandos ir daugelis jau nelaukė pabaigos, išėjo namo anksčiau.

Lietuvių šiame mitinge buvo gana daug, nes kur tik nepasiusuksi, visur matėsi lietuviai.

Rep.

"Keleivis" Meluoja.

Kada tik paimi "Keleivį" rankas, tai vis randi ten visokių melagysčių daugiau, negu kad jų reikia. Socialistai su savo organu "Keleiviu" jau virto profesionaliais melagiais ir šmeižikais. Ir nežinia kaip jie jaustasi, jeigu kuriame numeryje nesirastų melų ir šmeižtų.

"Keleivio" No. 41 tilpo korespondencija, kurioje Pasvirkalnietis aprašo Amalgameitų 54 skyriaus susirinkimą, įvykusį rugsėjo 24 d. Kadangi rūbšiuviai jau žino "Keleivio" dora, todėl nei neatsakinėsiu į visus Pasvirkalnietio šmeižtus, tik pažymėsiu kelis.

Komunistams daromas užmetimas, būk jie komitetuose esą todėl, kad norį pasipinigauti. Tai paskutinės rūšies šmeižtas.

Toliau korespondentas sako, kad rūbšiuvių skyrius paskyrė ADP rinkimų vąjui \$100 ir sako, kad išaukta esą šimtas dolerių. Čia irgi neteisybė, nes išaukta \$200, vienas šimtas ADP rinkimų vąjui, kitas — Patersono streikieriams. Pasirodo, socialistai priešingi net ir streikieriams aukoti.

Kalbant apie aukas, Pasvirkalnietis šaukia, kad turi būt tam tikslui specialiai šaukiami susirinkimai. Ką tas reiškia, ar ne pinigų klausimu susirūpinimas? Kitiems primetama pasipinigavimas, o patys tuo klausimu taip susirūpine, kad net specialių susirinkimų reikalauja.

Mes nepriešingi ir nepaprastų susirinkimų šaukimui, nes jmes susirenka daugiau narių ir jie geriau persitikirina jūsų dorumu, jūsų purvina politika, pamato tikrąjį jūsu veidą ir patiria tuos kelius, kuriais jūs einate. Tik mes pirmoje vietoje nestatome pinigų klausimo, kaip kad jūs darote. Mes pareidaujame, kad visuomet nariai lankytusi gana skaitlingai į susirinkimus, nepaisant, ar jie būna paprasti, ar nepaprasti ir kad juose svarstyty savo reikalus gyvenimo klausimus, bedarbs klausimus ir tt. Socialistams daugiau niekas nerūpi, kaip tik unijos pinigai.

Pagalians, nors komunistams primetama, jog jie komitete esą tik todėl, kad pasinaudojus unijos pinigais, vienok, komunistams tokį užmetimą negalima daryti, nes dar nei vienas nepasinaudojo. Bet, ponai socialistai, veikiausiai, neuzginčysite Sakalausko pasielgimo, kuris del duoklių neperdavimo į uniją tapo net iš vietos išvytas. C juk Sakalauskas labai artimas jūsų šalininkas. Pagaliau, Pildomojoj Taryboj yra ir kitų pažiūrų žmonių, ne vien tik komunistai; tik socialistų nėra, nes, viena, jūs sąžiningai nedirbate unijoj, o antra — kriaučiai jus nerenka į valdybą.

Taipgi neteisingas užmetimas, būk komunistai tada aukų prašę, kada susirinkime buvę mažai narių. Toks tvirtinimas yra didžiausia nesąmonė. Laiskai kaip ADP, taip ir Patersono

streikierių buvo skaitomi skyriaus susirinkime ir ten priimti. Tai ne komunistų kaltė, kad tie klausimai tapo išskelti.

Pasvirkalnietis, bemeluodamas, galutinai priėjo prie absurdo. Rašydamas apie New Yorko Bendrosios Tarybos pinigų apyskaitą, sako, kad nei delegatas černiauskas, nei kiti unijos atstovai neišduoda Bendrosios Tarybos apyskaitų. Jeigu taip, tai iš kur Pasvirkalnietis sužinojo, kad lietuvių skyrius turi į mėnesį nedatekliaus \$155.48? Skaitlinė paduota ir tai dar neteisingai. Raportuota buvo, kad nedatekliaus pasidarė \$155.48 per aštuonius mėnesius, o ne per vieną, kaip jis rašo.

Jeigu iš New Yorko Bendrosios Tarybos negauna apyskaitų, tai ir čia ne komunistų kaltė, nes Tarybos sekretorius-kasirieris A. Miller yra socialistų žmogus ir jis privalo išduoti visas apyskaitas kiekvieną mėnesį, o ne taip, kaip dabar padarė — išdavė už aštuonius mėnesius. Kas gi gali išduoti apyskaitas, jeigu vyriausias žmogus, sekretorius, jų neišduoda skyriams?

O kad Kalpokai neduoda apyskaitų, nešiojasi jų kopijas kišeniuose, tai visas susirinkimas yra lūdininku, nes buvo atsakyta, jog galėsi gauti po susirinkimo. Juk pas Kalpoką ir dabar dar randasi kopija piniginių apyskaitos. Kad apyskaita neskaityta smulkmeniškai, tai juk visas susirinkimas atidėjo sekantiems susirinkimui ir tas bus padaryta.

Neužsimoka į visus socialistų šmeižtus atsakinėti, nes Brooklyno rūbšiuviai juos gerai žino ir mato, kaip tie ponai susirinkimuose elgiasi.

Beje, korespondentas sako, būk kiti kalbėtojai atsisakę eiti su komunistais kalbėti, nes jie šmeižia ypatas. Gerbiama, pasisūžirėk į savo parašytą korespondenciją, tai matysi, ar gali kas dar geriau šmeižti kitus, kaip jūs šmeižiate? Tuomet jau galėtum sakyti apie kitų šmeižtus.

K. Jankaitis.

JEIGU NORITE KAD JŪS BIZNIS AUGTU, TAI GARSINKITĖS "LAISVĖJE"

VIETINIAI PRANEŠIMAI

SVARBIOUS PRAKALBOS CENTRAL BROOKLYNE.

Central Brooklyno darbininkų organizacijų kuopos rengia labai svarbias prakalbas, kurios įvyks penktą, 24 d. spalio, Gervų svetainėje, 85 Hudson Ave. Pradžią 8 val. vakare. Kalbės "Darbo" redaktorius Dr. L. PROSEKA. Bus ir deklamacija, kurias išpildys mažai vaikais.

Draugai ir draugės, šis mėnesis yra agitacijos mėnesis už ALDLD ir mūsų dienaštį "Laisvė". Visu lietuvių darbininkų pareiga yra atsilaikyti ir arčiau susipažinti su ALDLD ir darbininkų dienaščių "Laisvė". Bus taipgi aiškina apie ateinančius prezidento rinkimus ir politines partijas. Visi ir visos atsilaikykite šias prakalbas, o užtikriname, kad išgarsite labai daug naujo.

Komitetas.

PRANEŠIMAI IS KITUR

CLEVELAND, O. — ALDLD 22 kv. rengia prakalbas ant utarninko, 28 d. spalio (Oct.), 1924. Jaites svetainėje, 6006 St. Clair Ave., Cleveland, O. Kalbėtoju bus d. Buknis iš Chicago. Laikę pertraukos dainuos Lyros Choras.

Šios prakalbos yra rengiamos per vieną iš didžiausių kuopų Apšvietos Draugijos, kurios tikslu yra išvisti lietuvių darbininkus savo klesos reikalų pažinime. Šios prakalbos, broli ir sese, turėsi progos išgirsti apie ALDLD ir jos naudą lietuvių darbininkui klesai. Visus kviečiame darbininkus ir darbininkes, be skirtumo įsitikinimų. Įžanga 10c ypatai. Kviečia Komiteta.

Bell Phone: Oregon 0863-J.
Dr. Ignatas Stankus
1210 So. Broad Street
Philadelphia, Pa.
LIETUVIS DAKTARAS (gydo visokas ligas) IR CHIRURGAS (daro visokas operacijas).
OFISA VALANDAS:
Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 iki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedėlionis Nuo 10 iki 3 P. M.

MAHANOY CITY, PA. — ALDLD 48 kv. ekstr. susirinkimas įvyks ketvirtą, 23 d. spalio (Oct.), 7 val. vakare, J. Aidulio salėje. Kuopos visi nariai būtini pribūkite ant šio susirinkimo, nes turime daug svarbių reikalų, kuriuos turėsime atlikti ant šio susirinkimo. Taipgi nepamirškite atsivesti ir naujų narių.
J. Kovas, 48 Kv. Sekr.

PARDAVIMAI

IŠSIRANDAVOJA 5 kambariai, visi šviesūs; maudytė; naujai išplovuoti. 343 So. 4th St., tarpe Hooper ir Keap Sts. Klauskite. Wasiliauskas. 252-254

PARSIDUODA PAVEIKSLŲ dirbtuvė-galerija, apgyventa liet., lenkų, rusų ir slavų. Biznis tarpe \$9,000 ir \$11,000 į metus. Naujausias mados itaisymai, ant Main gatvės, su 2 dideliais langais (low windows), dieninė ir naktinė žvies; yra listas ant 6 metų, randa pigi. Galima pirkti ir su namu. Skubinkit pasinaudoti progą, kom reikalinga. Darbininkas taipgi gali atsisaukti, nes reikalingas.
M. F. Trakimas
243 Ave. E., Bayonne, N. J. (?)

Ar žinot, Kur Galima Gardžiausiai Pavalgt Brooklynje?
Nagi Lietuviškoj Valgykloj
LORIMER RESTAURANT
417 LORIMER ST. BROOKLYN, N. Y.
"LAISVĖS" NAME
Kas pavalgos pas mus syki, pasilieka mūsų kostumeris ant visados.
A. VELICKA ir J. SUTKUS Savininkai.

VYRIŠKŲ DRAPANŲ KRAUTUVĖ

Užlaika drapanas geriausių kompanijų. Skrybelės, kepurės vyrams ir vaikams. Padarau nuo lietaus apsiaustus (rainkotas) vyrams, moterims ir vaikams.
Prašau Tamstą reikale atsilaikyti, o būsite pilnai užgaudintas.

S. PAUŽA
131 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

JOSEPH VASTUNAS REAL ESTATE CO.
Gerbiameji, kurie manote pirkti nuosavybę, tai pirmiausiai atsilaikykite pamane ir persitikirinkite kas link namų gerumo ir mano prieinanku ir teisingu patarnavimu. Jau 7 metai, kaip aš užsilimu namų parudavimu ir pirkimu, ir visi užgaudinti pigumu ir teisingu raštų padarymu.
Taipgi paruduoju visokius biznius ir farmus.
J. VASTUNAS Real Estate Co., 138 Union Ave., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 5928.

DEL RUDENS IR ŽIEMOS

Progress Shoe Krautuvėse Turime Visokios Rūšies Puikios Odos, Stipriai Pasūtų ir Specialiskai Pritaikintų Europiečių Kojoms Čevyrams — VYRAMS, MOTERIMS, VAIKAMS ir MERGAITĖMS

PRIE TO, TURIME VISOKIOS RUSIES RUBBERS ir RUBBER BOOTS
Taipgi turime vyrams ir moterims ŠILKO STIPRIŲ PANČIAKŲ
Mūsų Krautuvėse PARDUODAMA FIGIAU, negu kitur.
Pilnai garantuojame Čevyryk Stiprumą
Persitikirimo delci prašome atsilaikyti

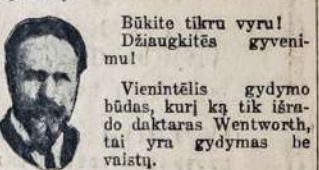
PROGRESS SHOE CO.
LIETUVIŲ ČEVERYKŲ KRAUTUVĖS:
197 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
"Vienybės" Name
20 CLERMONT AVE., MASPETH, L.I., N.Y.
175 FERRY STREET, NEWARK, N. J.
44 GRAND ST., MASPETH, L.I., N.Y.

PARSIDUODA 2 šeimynų mūrinis namas su salūnu. Kas nori, gali pirkti tik salūną. Name yra po 5 kambarius ant abiejų lubų. Yra visi itaisymai.
402 Hooper St., Kampas So. 1st St. Brooklyn, N. Y. (214-57)

PARSIDUODA saldinių (kendžių) krautuvė labai pigiai. Priežastis pardavimo—savininkas eina į kitą biznį. Kas norite pirkti, greit atsisaukite po numeriu
64 So. 3rd St., Brooklyn, N. Y. 249-253

VIEN TIK DEL VYRŲ

Svarbiausias šių dienų išradimas, kuris suteikia vyrams sveikatą ir gerą ateitį.

Būkite tikru vyrų! Džiaugkitės gyvenimu! Vienintelis gydymo būdas, kurį ką tik išradė dr. Wentworth, tai yra gydymas be vaistų.
Nei vienas vyras, nežūrint kokio amžiaus jis būtų, neprivalo daugiau kentėti.
Patarimus suteiksiu ir laikais. Rašydami laiškus, įdėkite 3 po 2 centu stampą atsakymui.
Dr. Wentworth
103 East 125th St., New York, N. Y.

PRANEŠIMAS

Pranešu, jog atidariau naują vietoj savo dirbtuvę, kurioj išvalysiu, išpūsysis ir nukvaruosius vyriškas ir moteriškas drapanas.
J. SIRUTIS,
400 Tompkins Ave., Brooklyn, N. Y.

NEPRALEISKITE PROGOS!
Šiuomi pranešu visiems savo seniems kostumeriams, kad aš persikėliau iš Grand St. Extension į naują vietą, po num. 404 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y. Norinti pirkti namą, meldžiu atsilaikyti ir persitikirinti kaslink namą.
Taipgi pranešam visiems mūsų draugams ir draugėms, kad mes užlaikome ir kitokios rūšies biznį—Ice Cream Parlor. Vieta yra patogliausia ir geriausia ant Grand Streeto.
J. N. ZAJANKAUSKAS ir J. KIRVAITIS
REAL ESTATE
404 Grand St., Tel. Stagg 4773 Brooklyn, N. Y.

Tel. Stagg 9565
DR. D. FELDBERG
SURGEON DENTIST
LIETUVIS DENTISTAS
472 LORIMER ST.
Kampas Grand St., Brooklyn, N. Y.
Dantis traukiami ir taisomi pagal naujausias metodus. Specialie atyda atkreipiama į nervuotus.
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare.

Telephone Main 9759.
LIETUVIS FOTOGRAFAŠ
IR MALIORIUS
Nufotografuoja ir numalevoja visokius paveiklus (vaivromis spalvomis. Atinaujama senus ir krajačius ir sudaro su amerikoniškais. Darbą atlieka gerai ir PIGIAI.
Kreipkitės šiuo adresu:
JONAS STOKES
172 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

PROGA DEL VISŲ
[išgykti sau namą per mūsų prirodymą, visuomet gausite pigiau, kaip kitur, nepaisant kokioj daly miesto, nes mes susilinom su didžiausiom korporacijom Turime namų pardavimu visose dalyse mieste.
Taipgi mes parduodame ir lotus, nežūrin kokioj valstijoj norėtu mėt. Sutaisom visokiu dokumentus ant namų. Kas perka per mus, už tikrinam Title Guaratee. Kompanija kuoteisb gausia. Parduodame visokius biznius visose dalyse mieste. Norinti įsigyti biznį, kreipkitės poms.
Darome sutartis del namų statyme ir duodam morigedžius ant namų su geriausia patarnavimu. Savo pirkėjam teikiame visokius patarnimus veltui.
A. M. BALCHUNAS
REALTY COMPANY & NOTARY PUBLIC
MAIN OFFICE
465 LORIMER STREET
Telephone Stagg 6533 Telephone Stagg 6534
Branch Office: 131 GRAND STREET
Ofiso valandos: nuo 8:30 ryte iki 6 val vak. Tel. Greenpoint 6611

B. A. ZINIS REALTY CO. and BUILDERS
Turio 14 metų praktikos pardavimo nuosavybių, nes esam padavę už kelis milijonus vertės. Gambiaus lietuvis agentas Brooklyne, esu išlaikęs 8 egzamenus. Per mokslą, gabumą įgijau žinias.
Kas pas mus ateina, gauna tai, ko nori, pigiai, budavoti arba paskaita. Visus aprūpinam teisingai. Turim ant pardavimo keturioses ofisas apie 5 tūkstantus namų Brooklyne, Bushwick Section, Greenpoint, Maspeth, Flatbush, Canarsie, Arlington Section, Cypress Hill, East New York, Woodhaves, Richmond Hill, Ocan Park, Jamaica, Hales, Queens ir Floral Park.
Taipgi turime ant pardavimo visokių farmų. Parduodam namus su mažu įnešimu, melkanti \$200.00. Randavojame namus, krautuves, dirbtuves, kambarius ir tt.
Padarome Real Estate dokumentus su palindžimu Notary Public. Inšūriname nue agnes ir gyvantis. Skoliname pinigus ant 1-2 mortgitių.
B. A. ZINIS REALTY CO. and BUILDERS
OFISAI:
499 Grand St., Cor. Union Ave., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 8829
420 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.
20 Oceanview Ave., Jamaica, L. I. Telephone Jamaica 2137-W
468 Fulton St., Cor. 168 St., Jamaica, L. I. Tel. Jamaica 7894

THE LITHUANIAN DAILY LAISVE

Published by Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc. Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 3878.

Yearly subscription rates in U. S. \$6.00; foreign countries — \$8.00

Entered a second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

Kaina Suvienytose Valstijose ir Kanadoje: metams \$6.00; pusei metų \$3.00; trims mėnesiams — \$1.50. Kitose šalyse: metams \$8.00; pusei metų — \$4.00; Brooklyne per paštą siunčiant metams \$8.00; pusei metų — \$4.00.

YLOS JAU LENDA IŠ MAIŠO

Belgijoj šiuo laiku streikuoja virš trisdesimties tūkstančių angliakasių. Jų streikas turi reikšmės ne tik patiems belgams.

Jisai turi stambios tarptautinės reikšmės. Belgijos kasyklų savininkai tvirtina, kad jie būtina turi numesti algas saviem mainieriam, jeigu nori išlaikyti konkurenciją su Vokietijos anglies baronais.

Visų tų valstybių kapitalistai išsijozę šaukia, kad algas jie turi kapoti ir aštuonių valandų darbo diena jie turi panaikinti, nes kitaip pigioji vokiečių anglis išvargs juos iš biznio.

Tai matote prie ko privedė jau tas "praktiskasis" Daweso planas. Jungas, kraujamas ant nugaros vokiečių darbininkų, logiškai veda prie pajungimo kitų tautų darbininkų, prie didelio apsunkinimo jų kovos.

Londono DAILY HERALD'E mes jau matėme visą eilę pranešimų apie sujudimą tarpe Anglijos angliakasių. Unijos vadai jau matėsi su MacDonaldu ir stengėsi pertikrinti jį, kad Daweso planas veda prie didelio ekonominio krizio.

Ką MacDonaldas į tai atsakė? Jis tik numykė ir liepė turėt kantrybės. Bet ar galima buvo iš jo laukti ko kito?

gyvenimo praktika pilniausiai patvirtino teisingumą komunistų nusistatymo prieš Daweso panacea.

Anglijos, Belgijos ir Francijos kapitalistai jau sudarė bendrą frontą. Siandien turime streiką Belgijoj, gi Francijoj jau irgi ruošiamas užpuolimas prieš angliakasius.

L. P.

TRUPINIAI

"Mano sūnus nereikalingas daktaro. Būdamas ant žemės, Kristus išgydydavo žmones dasilytėjimu. Kristus išgydys mano sūnų, nes pastarasis yra Kristaus rankose." Taip kalbėjo ponias Graudino, kuri tikėjo, kad ir plaukas nuo galvos nenukrinta be dievo žinios.

Prezidento rinkimų kampanija kapitalistinėms partijoms lėšuoja apie \$30,000,000. Iš to galima spręsti, kokio šmugelio kapitalistai nesigriebia už pravedimą savo žmonių į valdvietes.

Logan pavieto, West Virginijos, šerifas, p. Don Chafin, nuteistas dviem metams kalėjimo už "butlegerystę". O tas pats Chafin iki šiolie buvo viešpačiu to pavieto ir pasižymėjo kruviniausiais darbais prieš mainierius, kurie bando susiorganizuoti į uniją.

Vienas Philadelphijos kapitalistas paaukojo \$100,000 skleidimui tarp žmonių religijos. Kada mūsų klerikalai laikraščiai taip neperstoja jandčiai loja apie reikalingumą tikėjimo, tai ar jūs manote, kad jie už dyką tatau daro? Nosari! Jie labai skanių "sandvičių" gauna nuo išnaudotojų, kurie yra susidomėję užnuodijimu savo vergų proto religijiniiais nuodais.

Salietis.

SPALIS — "LAISVĖS" MENUO Gaubit "Laisvė" Skaitytoju.

APŽVALGA

RIMTOS KNYGOS.

Tautininkų "Vienybė" niekad gero nevelijo A. L. D. L. D.-jai. O vis delto ir "Vienybė" yra priversta pripažinti tulus nuopelnus ALDLD-jai.

Viename iš paskutinių savo numerių "Vienybė" prisimena apie išleistis ir leidžiamas rimtas knygas lietuvių kalba; ir noroms nenoroms pripažįsta, kad A. L. D. L. D. išleido rimtą knygą "Karalius Anglis" ir leidžia kitą rimtą veikalą (dr. Kaškiaučiaus) "Darbininkų Sveikata".

Pas tautininkus, vadinais, irgi nėra abejonės apie "Darbininkų Sveikatos" gerumą.

REVOLIUCIJOS GRIOVIKAI IŠ KAIRĖS.

"Grigojienos" gvoltu šaukia, būk Rusijoj nesą laisvės net "revoliuciniams" komunistams.

"Grigojienos" pašvenčia kokias šešias spalpas, begindamos tuos ekstrinius "komunistus", kurie susimetę į Rusijos Komunistų Partijos neva "darbininkų grupę". Paduoda neva ištraukas iš ekstrinių "manifesto". Tai ištraukos, kuriose ura-revoliucinė "darbininkų grupė", sakoma, šaukiasi į kitų šalių Komunistų Partijas prieš Rusijos Komunistų Partiją ir prieš dabartinę Sovietų valdžią.

Ko gi nori tie ekstriniai? Ogi kad jiem būtų leidžiama legaliai veikti prieš Komunistų Partiją ir prieš dabartinę politiką Sovietų valdžios. Tai reiskia, knisti šaknis bolshevikų partijai, ardyti Komunistų Partijos discipliną; tai reiskia, krikdyti tikrai revolucinę Rusijos proletariato organizaciją, po kurios vadovybe tik-tai ir pasilaikė Rusijoj Sovietų valdžią, proletariato diktatūra.

Jeigu "Grigojienose" teisingai paduotas ty ura-revoliucionierių manifestelis, tai jie niekus daro iš Komunistų Internacionalo obalsio apie tarptautinio proletariato bendrąjį frontą prieš buržuaziją, nors tas obalsis yra vienas iš svarbiausių, kokius tik patiekė keli paskutiniai kongresai Komunistų Internacionalo.

Savo atsisaukime į kitų šalių Komunistų Partijas, toji ekstrinių grupelė betgi daro dangstoši revolucinėmis frazėmis; deklamuoja apie "suderinimą" proletariato diktatūros; poteriauja apie smarkesnę kovą "su visų kraštų socialšdavikais"; šneka apie Sovietų valdžios pervedimą į rankas fabriku ir dirbtuvių komitetų, ir tt.

Antra gi vertus, "darbininkų grupė" ne blogiau, kaip menševikai, paškudija Sovietų Valdžią ir Rusijos Komunistų Partiją: klega apie "žiaurius" persekiojimus, kuriuos būk Sovietų valdžia atkreipia prieš "revoliucinius" darbininkus; pasakoja apie tų "revoliucionierių" trėmimą į Sibirą; dasimeluoja net iki to, būk Sovietų valdžios "agentai" kėsinais iš pasaulį žudyti

tuos "kairiuosius revolucionierius". — Ar reikia bjaurėsno prasimanymo?

Toku savo menševistiniam-anarchistiniam straksėjimu ir išmislais tie bėda-revoliucionieriai, ištikrųjų, pasitarauja tiktai Sovietų priešams. Savo "kairiomis" deklamacijomis jie daugiau blėdies neša proletariato diktatūrai, negu atviri menševikai ir kiti buržuazijos ir caristų gončiai. Rusijos Sovietų valdžia ir Komunistų Partija turi imti tuos elementus į nagą; nesamone būtu leisti jiem (neva iš kairės pusės) laisvai rausti pamatus Sovietinio rūmo. Tas rūmas baigia jau gyvuoti septynerius metus; jis atsilakė prieš audras, kurios visą tą laiką siautė iš pusės naminių kontr-revoliucionierių ir užsienio imperialistų. Tai ir yra įrodymas, jog Rusijos Komunistų Partija ir dabartinė Sovietų politika stovi ant tvirtos uolos. Užpakalyje Rusų Komunistų Partijos ir Sovietų valdžios stovi ilgas, tikras, neabejotinas patyrimas, o ne anarchistiniam-menševistinės ekstrai kairiųjų svajonės.

Tariamoji "darbininkų grupė", anot "Grigojienų", yra gimininga Vokiečių neva-Komunistų Darbininkų Partijai. O ta partija besišausdama prieš Komunistų Internacionala, prieš komunistinį veikimą dešimiose darbo unijose, — jau liko viso labo tik mizerna, nuždiūvusi šakutė, atlūzusi nuo gyvojo mūniū judėjimo.

Ekstra-"revoliucinė" darbininkų grupė, jeigu norite naminio, amerikoniško pavyzdžio, tai bus kaip ta Kasparkos-Baltrušaičio nelaiminga kompanijėlė, kuri, iš vienos pusės, iki ausų išsiziūdama, šaukia apie kairumą, o iš kitos pusės, bučiuojasi su menševikišku šmoku "Naujienomis".

Kad ekstriniai "revoliucionieriai" veikia naudingą darbą social-pardavikam, tai įrodo ir pačios "Grigojienos", kurios jiem taip širdingai advokatauja.

Įdomus Laiškas iš Maskvos

Pramonė Plėtojasi. Darbininkų Padėtis Smarkiai Gerėja. Kaimiečiai Patenkinti Sovietais.

Dr. B. Repšys iš Maskvos rašo Amerikon savo draugui širmaičiui: Brangūs Drauge!

...Naujienos pas mus tokios. Darbai pradeda eiti geryn. Keletas dirbtuvių atsidarė, kurios buvo uždarytos nuo 1918 metų. Maskvoj, taipgi ir kituose miestuose. Ekonominė padėtis darbininkų gana smarkiai kyla, kartu ir pramonė.

Aš buvau aplėdęs Maskvą ant 3 mėnesių. Per vasarines pertraukas pasitrunkiau po kaimus. Panašiau, kaip gyvena valstiečiai ir kam jie dabar priitaria. Tai pasirodo, kad kaimiečiai pilnai priitaria Sovietų valdžiai. Kultura kaimie žymiai pakilus, retame kaimie nesiranda knygyno kartu su skaitykle (kaip pas mus priimta vadinti, laba-čitalnia), randasi vienas prižiūrėtojas ir kartu vedėjas viso kultūros darbo kaimie. Jo pareiga vesti visokius ratelius,

kaip dramos, literatūros ir kartų prižiūrėti leidžiamą laikraštį sieninį tame kaime.

Laikraščio sieninio pareiga nuvesti visą kaimo veidą, kaip visuomeniniai, taip ir atskirai kožno kaimiečio. Antra pareiga — lavinti jaunuomenę rašyti korespondencijas į centralines laikraščius.

Miestuose darbininkai lavinais kluibuose, kurie daugiausia vakarais užsiima. Daugybė yra visokių ratelių.

Jaunimas stipriai organizuo-

tas ir disciplinuotas. Nuo 16 metų jaunieji komunistai iki 21 metų; nuo 9 metų iki 16 metų — pionierių skyriai. Priimami į šias organizacijas pirmoj eilėj darbininkų vaikai ir biednųjų valstiečių; antroj eilėj — vidutinių valstiečių ir inteligentijos vaikai.

Pionierius mokina daugiausia naujos proletarinės kultūros, ir kartų traukia iš cervkės iš jaunų dienu, tai yra, ne prievarta, bet geru mokiniu veda iš tamsybės.

DARBININKŲ SVEIKATA

Dr. J. J. KASKIAUČIUS

MAUDYNĖS IR VANDUO MEDICINOJE.

(Tąsa)

Kai žmogus, susirgęs, turi didelio karščio, tai jį šalta išmaudžius, išbraukius, karštis žymiai nupuola. Karščio laipsniui numažinti, valgy reikalo, vartojama — drungnu vandeniu apilpovimas arba vilgymas, šaltu vandeniu vilgymas ir trinėjimas, šalti kompresai, šaltos marškos, šaltu vandeniu šlakštymas ir šalta maudynė.

Reikia patėmyti, kad vilgymas ir braukymas kur kas maloniau ligoniui, negu šalta maudynė, ir gali numažinti jam karštį mažai kuo blogiau ir už maudynę. Neesti taipgi tokio didelio nervams užgavimo. Braukymas, trynimas, masažavimas raumenų, vandeniu bešlakstant, daug padeda dalykams. Nesijaučia taip šiurpu, taip šalta, o vėl nuo to daugiau kraujo į raumenis ir į paviršių pribėga, vadinasi, daugiau ir šilumos iš vidaus viršun prieina ir čia, bevilgant, išsigaruoja, ataušta.

Kai karštis pusėtinai atvėso, ligonį apkloja šilčiau. Jei reikia, prie koju deda karšto vandens bonkas, o prie galvos — šaltų kompresų, kad kraujo cirkuliaciją sulyginus, kad nuo smegenų

žemyn į kojas kraujo daugiau pasiduotu.

Ne kiekvienam ligoniui šaltos maudynės gera daro. Jei po tokiai maudynėi žmogus atsilti ilgai negali, visas pamėlynaves dreba, purtosi, tai yra ženklas, kad jam nėra gerai iš to, kad šalta maudynė net ir kenkia. Geriau tokiam tik drungna arba truputį vėsi maudynė arba šalti kompresai dėti ant pilvo.

Šaltos maudynės ir šalti kompresai netinka vartoti, jei ligoniui esama smegenų arba jų uždangų susierzinimo ar net įdegimo. Jos netinka, kai esti plaučių sukepimo, kai inkstai silpni, nusidėvėję, kai yra palinkimo prie kraujaplūdžių, kraujo išsigožimų, taipgi moteriai neščiai esant arba mėnesiniais tebesergant.

Šalto vandens ant kūno paviršiaus vartojimas, ar tai maudynių, ar apslakstymų, ar kompresų formoje, suvaro daugiau kraujo vidun, į vidujinius organus. Iš to žaršos ima vikriau vingiuotis, raitytis, visi organai mikliau veikia, šlapimo daugiau pūslėn susidaro ir jį greičiau ima trauktis, — šlapintis dažniau noris. Mat, inkstai daugiau kraujo gauna, daugiau jo per savo dūdeles perleidžia, perkosia, ir nuo labai šaltos ilgos maudynės inkstuose net į sukepimo pasidaro, net į

degimo, baltymų šlapime atsiranda. Jei net taip atsitinka, saugotis paskui reikia, kad taip nebeatkartotų. Nuo labai šaltos maudynės ir yčūsio (gimda) neretai ima trauktis, spausių. Viso organizmo — medžiagų kaita pasidaro spartesnė.

Jei šaltai besimaudant arba šaltus kompresus vartojant, šaltis, šiurpuliai, ma purtyti, tuoj reikia tai mesti ir bandyti visap greičiau susilti, — trinti, braukyti raumenis, karštos bonkos dėti, kavos išgerti.

Ligoniui karščio turint, galima kad ir 3—4 sykius į dieną siokiu ar kitokiu būdu vandeniu vėsinti: tai yra vis geriau, negu vaistais karštis mažinti.

Reikia atminti, kad toj po valgio šaltos maudynės arba kompresai nėra gerai: tatau kliudo vjdučių viršėjimui. Nėra taipgi gerai tuojau po tokios maudynės valgyti, — geriau pusvalandis palaukti, kol kraujo apytaka lygsvaron suaima. O labai rimtos ligose, kaip antai: plaučių įdegime, infliuzoj, skarletinjoj, smegenų sukepime ir smegeninių plėvių įdegime — abelnos šaltos maudynės rinkinga vartoti. Galima tik po truputį vietomis vilgyti, braukinėti. Galima ant pilvo šalti kompresai klostyti, dažnai vis naują, šaltą udedant. Taip galima bent kelios valandos daryti, tai yra daug lengviau ir smagiau, negu viso kūno vilgymas.

Bet ir šalti kompresai ant pilvo kloti netinka, mėnesiniais sergant, pastojus (neščiai) esant arba žarnų įdegimo turint, ypač jei net kraujo išsiliejimų žarnose būna. (Bus daugiau...)

Meldžias mokyklą pradedant.

Panevėžys. — Panevėžio valst. gimnazijos, kaip ir kitos gimnazijos rugsėjo 1 d. pradėjo mokslo metus pamaldomis. Po pamaldų gimnazijos rūmose buvo atliktos dvi pamokos ir ak-tas.

Feoktistas Berezovskis.

"Raudonojo Spalio" Komuna

(Pabaiga.)

V.

Šnekučiuojuos su nepartinu kaimiečiu — ne komunarū.

— Ar tai tiesa, kad kaimo gyvenimas persikeitė po įtaka vietinių komunų darbuotės?

Pasikasė pakaušį. Pagalvojo. Prabilo, žodžiais tęsdamas:

— Kaip čia pasakius... žinoma... ir kaimietis negi be galvos... argi mes nesuprantam?... Viena — dirbt rankom ir kiunna... o kita — mašina... Jie dabartės iškelė traktorium simtą dvidešimt penkias dešimties tokios jauros... tokios žemės... kuri da tūkstąntj metų būtų gulėjus dyka... mes visai nē nemanom, kad ji verta... O komuna traktorium pakėlė!... Mes dabartėlės surinkom po dvidešimt, po dvidešimt penkis pūdus nuo dešimtinės... o pas anus išėjo po keturiasdešimt penkis aplamai!... Juk girdim, imatom... rėžiai, vadinasi, sklypai juk greičium einam...

— Tai kodėl gi komunun neinat? — Kodėl?... O jei neprima... kaip jesi!... Ale mes nē neįsiseidžiam... vis delto anie padeda... pataria apie paselį ir apie galvijų reikalus... nu ir vaikūnksčiams mokyklos durų neuždaro... kur gi čia mums būtų!... Našlaitėlius savo prieglaudon surenkam... aciu ir už tatau!

— Na, ogi gyvenimas... gyvenimas kaimietiskas... keičiasi? — Vėl pasikasė tankias kudlas.

— Gyvenimas tai!... Ir gyvenimas tru-

putėlj kitaip nuėjo... Mat, pas anuos kas-paveikslėliai... apysakos visokios... taipgi suprantam... nuo naminės nepagudrėli... nuo vakaruskų ir nuo pjovynių — irgi... Mažiau liko!... Pas juos traukiasi... sulgy anais lyginasi... ypatingai jaunuomenė...

Pakėlė gauruotą, besisypsantį veidą. Juk anys... kipsiuką kunigu pastatys!... Irgi mūs brolis kaimietis... egi va ir ekt tu... komunarai!... Sveteli tu baltas... žmonės... subrendę!...

Kada ant rytojaus mēs keliamom atgal niestan, vaizdai iš gyvenimo komunun "Raudonasai Spalis" neatlaidžiai stovėj akyse. Mintys galvoj audravo — kaip "kruzdės škrudželyne. Liste lino tikstant... žiai klausimū.

Kiek per ketverius metus vandens nu bėgo. Kiek išrašyta popierio kaimo klausimais. Kiek nemiegotų nakčių ir vargančiųjų posėdžių atiduota kaimietiškojo tūlo klausimams.

O čia pusiau aptašytų vargų-kaimiečių krūvelė (vadovų komunistų išviso žmoniės) atkakliai ir nežymiai, ketverių metų bėgiu, saviškai kovoja už kaimo ūkinį ir sodžiškos būties atgimimą. O kiek šiuo atkaklių užsispyrėlių sibiriečių-komunų kituose Sibierijos kampuose? Kas žino apie jų kovą ir darbą? Kas žino apie šiuo kaimietiškos ūktvėrstės ir sibiriečių sodžiškos gyvavimo revoluciją? Argi kas nors manė, jog komunos da tebegyvauja, kad jos pajėgia pergimdyti didžiulio apskriečių gyvenimą?

Jei neklysta, į komunas senai ranka numojo — kaip į nevertinga svajotojų komunistų užmačią.

O juk, gali būt — be reikalo. Vertė Jonas Kaškiaučius.